

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА
ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ**

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН ЖАЛАЛ-АБАД
ОБЛУСУНДАГЫ БЫГАРЫМ УКУКТУУ ӨКҮЛҮНҮН АППАРАТЫ**

**“Б.ОСМОНОВ АТЫНДАГЫ ЖАЛАЛ-АБАД МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ”
ИЛИМИЙ-БИЛИМ БЕРҮҮ ӨНДҮРҮШТҮК КОМПЛЕКСИ
АНО «ИЛИМИЙ КОММУНИКАЦИЯЛАР ИНСТИТУТУ»**

**2026-жылдын 27-март күнү Улуу гуманист, дүйнөгө белгилүү жазуучу
Чыңгыз Төрөкулович Айтматовдун 100-жылдык юбилейине жана
Ысык-Көл эл аралык форумунун 40 жылдыгына карата
“ЧЫҢГЫЗ АЙТМАТОВДУН РУХАНИЙ-ГУМАНИСТТИК МУРАСЫ
ЖАНА ЫСЫК-КӨЛ ФОРУМУ: ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ,
МАДАНИЯТТАР ЖАНА ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАР ДИАЛОГУ”
аттуу эл аралык илимий-практикалык конференцияга катышууга**

ЧАКЫРУУ жана ПРОГРАММА

Манас шаары, 2026-жыл

Урматтуу _____!

Сизди, 2026-жылдын 27-март күнү Улуу гуманист, дүйнөгө белгилүү жазуучу «Чыңгыз Айтматовдун руханий-гуманисттик мурасы жана Ысык-Көл форуму: туруктуу өнүгүү, маданияттар жана цивилизациялар диалогу» аттуу эл аралык илимий-практикалык конференцияга катышууга чакырабыз.

Дареги: Кыргыз Республикасы, Манас шаары, Ю. Абдрахманов көчөсү 6, Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппаратынын жыйындар залы.

Конференциянын уюштуруу комитети:

Төрага:

Текебаев Т.К.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү

Тең төрага

Усенов К.Ж.

ЖАМУнун ректору, тех.и.д., профессор

Орун басарлары:

Самаев У.О.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн орун басары
Манас шаарынын мэри

Маткаликов А.Ж.

Токоева Г.С.

Илимий иштер жана инновациялар боюнча проректор

Мүчөлөрү:

Бөрүбаев Э.К.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппаратынын социалдык өнүктүрүү бөлүмүнүн башкы адиси

Куваков С.Ж.

Маматумаров А.Т.

Окуу иштер боюнча проректор;

Мамлекеттик тил, социалдык жана тарбия иштери боюнча проректор;

Уметов С.С.

Турдубаева Б.М.

Мирзахмедова А.А.

Калыбекова З.С.

Аскарлова С.К.

Асылбекова Ч.А.

Карбекова А.Б.

Шакирова М.Р.

Сакбаева З.И.

Калчакеев К.Б.

Административдик чарба иштери боюнча проректор;

Академиялык саясат департаментинин башчысы;

Окуу бөлүмүнүн башчысы;

Э.Уметов атындагы педагогика институтунун директору;

Экономика жана укук институтунун директору;

Филология институтунун директору;

Агрардык-техникалык институттун директору;

Конфуций институтунун директору;

Медициналык институттун директору;

“Фундаменталдык, колдонмо изилдөөлөр жана инновациялык технологиялар” илимий-изилдөө институтунун директору;

Россия Элдери Достугу университетинин профессору

Попкова Е.Г.

Жумушчу топ:

Жороева А.М.

Дубанаева А.С.

Илим бөлүмүнүн башчысы;

Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппаратынын социалдык өнүктүрүү бөлүмүнүн жетектөөчү адиси

Боркошов Ө.Т.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппаратынын социалдык өнүктүрүү бөлүмүнүн жетектөөчү адиси

Маматов А.И.

Редакциялык басма бөлүмүнүн башчысы.

КОНФЕРЕНЦИЯНЫН ПРОГРАММАСЫ

Убактысы	Иш чаранын аталышы
9:00-10:00	Конференцияга келген конокторду каттоо
10:00-12:00	Секциялык отурумдар
12:00-13:30	Тыныгуу
13:30-14:00	Конференцияга келген конокторду тосуп алуу
ПЛЕНАРДЫК ЖЫЙЫН	
14:00-14:05	Иш чараны ачуу: Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун ректору, т.и.д., профессору, модератор Усенов Кеңешбек Жумабекович
14:05-14:10	<i>Кыргыз Республикасынын Гимни</i>
14:10-14:30	Куттуктоо сөздөрү: <ol style="list-style-type: none"> 1. Текебаев Тилек Кыдырмаевич – Кыргыз Республикасынын Президентинин Жалал-Абад облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү; 2. Койчиев Арслан Капайович – Кыргыз Республикасынын мамлекеттик катчысы; 3. Исаматова Гульзат Тыныбековна - КРнын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министри; 4. Мамбеталиев Мирбек Кемелович – КРнын Маданият, маалымат жана жаштар саясаты министри 5. Маткаликов Абдупата Жороевич – Манас шаарынын мэри 6. Сарвар Испахри- “TURK-ELU” Эл аралык уюмунун президенти
14:30-15:20	Пленардык жыйындын баяндамалары (регламент 5 -7 мин.)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акматалиев Абдылдажан Амантурович – Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук илимдер академиясынын Ч.Айтматов атындагы Адабият институтунун директору, академик, “Ч. Айтматовдун чыгармаларынын чет тилдерге которулушу жана чет элдик окумуштууларынын көз караштары” 2. Абдувалиев Ибраим - Б. Осмонов атындагы ЖАМУнун профессору ф.и.д., “Айтматовдун тили – кыргыз адабий тили” 3. Попкова Елена Геннадьевна - э.и.д., профессор «Облачный суверенитет и культура питания: как цифровизация АПК помогает Кыргызстану сохранить идентичность и продовольственную безопасность» 4. Алимардонов Толкин Турдиевич - саясий илимдеринин доктору, профессор, Ренессанс мамлекеттик университети, Өзбекистан Республикасы “Философия человека в творчестве Ч Айтматова” 5. Исаков Кубанычбек Абдыкадырович – философия илимдеринин доктору, Ош мамлекеттик университети “Ысык-Көл форуму жана жалпы адамзаттык гуманизм маселесинин актуалдуулугу (Ч.Айтматовдун чыгармачылыгынын мисалында)” 6. Шамситдинов Равшанбек Рустамбекович - тарых илимдеринин доктору, Кокон мамлекеттик университети, Өзбекистан Республикасы "Чингиз Айтматов и дипломатия культуры: роль великого гуманиста в укреплении межкультурного диалога"
	Талкуулоо (3-5 мин.)
15:20-15:30	Жыйынтыктоо:
15:30-16:00	Концерттик программа

СЕКЦИЯЛЫК ОТУРУМДАР
(ЖАМУнун башкы имараты, Розу Азимов көч. 49)

Секция №1

27-март 2026-жылы, саат 10-00

Чынгыз Айтматов жана дүйнөлүк адабият

(Чоң жыйындар залы)

Секциянын жетекчилери: Айылчиева Д. - фил.и.к., доцент

Катчы: Алимаматова Д.А. - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Эшиев А. М., – ф.и.д., профессор** – “Ч. Айтматовдун «Бетме-бет» повестиндеги кемпирдин трагедиясы” Б.Осмонов атындагы ЖАМУ;
2. **Калчекеев К.Б – ф.и.д., профессор, Калчекеева А., Эшназарова А., Акбарова Ү., Садырова Ч.** – “Манас” эпосунун тарыхый булактарда изилдениши (“Маджму ат-Товарих” жана “Манас” эпосу);
3. **Яркинова Барчиной Баргиевна** – филология илимдеринин кандидаты, профессор, “Авторские переводы Ч. Айтматова” Өзбекистан Республикасы Экономика жана педагогика университети;
4. **Абакиров Курманбек Ж.Баласагын атындагы улуттук университетинин кыргыз тил кафедрасынын башчысы, ф.и.д., профессор** – «Манас» эпосундагы каармандардын жаш курагы хронотоп категориясынын призмасында»;
5. **Жусуева Сюита Калмаматовна Ж. Баласагын атындагы улуттук университетинин Кыргыз филология кафедрасы, ф.и.к., доцент** – “Ч.Айтматовдун каармандарынын экологиялык портрети”;
6. **Абдурахмонова Мохинур** – «Интерпретация богословия любви в собраниях Андижанских поэтов», Экономика жана педагогика университети Өзбекистан Республикасы;
7. **Косимова Наргиза Дилмуратовна** - «Мифологические и психологические ф
- у **8. Абдулхакимова Гулчехра Тургуновна** – «Особенности перевода восточных произведений на русский язык» Экономика жана педагогика университети Өзбекистан Республикасы;
- ц **9. Сейталиева Э.С.педагогика илимдеринин кандидаты, доцент** **Сатыбекова А. магистрант, Молдогазы кызы А. магистрант** – «Кенже окуучулардын математикалык жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүү» И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университети, Бишкек ш.
- п **10. Дарбанов Бүркүтбай Ерматович, Чааркозов Медет Турарович аспирант** р “Орус жана кыргыз тилдериндеги эркектердин жана аялдар кийимдеринин лексикасынын структуралык талдоосу”;
- и **11. Арыкбаев Асанбек Кадырбекович** – “Тоолор кулаганда чыгармасындагы з трагедия - замандын көйгөйү”;
- в **12. Бекмаматова Назик Жеенбековна** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларында е дилдик каражаттар аркылуу инсандык сапаттарынын ачылышы”;
- е **13. Акылбекова Гулнара Шадымановна** - “Айтматов дискурсында табу концептинин объективациясы”;
- и **14. Исмаилова Самара Жумабековна Ж. Баласагын атындагы улуттук й университети, аспирант** – “Кыргыз эл акындарынын арзуу ырларынын өзгөчөлүктөрү”, (Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек эл аралык университети;

Э

к

о

н

15. **Чокоева Дилбар Маматкуловна ф.и.к.,доцент** – “Ч.Айтматов – антиутопист”;
16. **Исмаилова Бактыгүл Таштемировна Кыргыз филологиясы кафедрасынын башчысы, ф.и.к., доцент** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы адам менен жаратылыштын гармониясы - гуманизмдин негизи катары”;
17. **Жороева Айнура Рахмановна –ОшМПУнун мамлекеттик тил кафедрасынын аспиранты** – “Инсандык сапаттарды туюнткан лексикалык бирдиктердин маанилик түзүлүшү (Ч. Айтматовдун "Жамийла" повестинин мисалында)”;
18. **Жамгырчиева Гүлина Төлөбаевна профессор, ф.и.д.,** - “Жазуучу А. Койчиевдин «Бакшы жана Чынгыс хан (Жолдош Бактыгерей Избасаровдун жоголгон дептерлери)» романындагы сюжет түзүүдөгү жаңычылдык”;
19. **Шерипбаев Амангелди Рахманович,Абдыкадырова Махабат Жумабековна** – “С.Раевдин “Кашаба” повестинде табият көрүнүшүн сүрөттөө чеберчилиги”;
20. **Айталиева Толкун Кундузбековна** – “Залкар жазуучу Ч.Айтматов жана советтик доор”;
21. **Айталиева Толкун Кундузбековна** – “Улуу жазуучу Ч.Айтматовдун гуманисттик идеяны ишке ашырган каармандары”;
22. **Эшназаров Алмазбек ЖАМУнун аспиранты** – “Манас” эпосундагы адеп-ахлак,нарк насил маселеси”; Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-өзбек эл аралык университети;
23. **Эшманова Сажида Канатовна** - Жеңижок жана Молдо Кылычтын поэзиясындагы суу образы: Философиялык жана экологиялык аспект Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-өзбек эл аралык университети.

Секция №2

Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы философиялык жана гуманисттик идеялар (Филология институту 109-аудитория)

Секциянын жетекчилери: Шамшиев Р.К. – философия.и.к., доцент

Катчы: Алдозова Н.Б. - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Дүйшеев Жеңишбек Аматысакович К.Ш.Токтомаматов атындагы эл аралык университетинин профессору** – «Улуу рухтун одасы» жана уңгужол Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы философиялык жана гуманисттик идеялар»;
2. **Токоева Гулдана Самидиновна филос. и.д., профессор** – «Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы адам таануу маселелери»;
3. **Имаралиева Жамила Рахманалиевна педагогика илимдеринин кандидаты, доцент** – «Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы философиялык жана гуманисттик идеялар» Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университети;
4. **Усенов А.А. окутуучу** – «Айтматовдун ааламдык гуманизми: аял жана эркек дуализминин философиялык негиздери»;
5. **Каденова Жаннат Токтомаматовна** – “Санариптик доордо аң сезимди манипуляциялоо: манкурт феноменинин трансформациясы”.
6. **Мырзабаева Гулжамал Сасалимовна** –“Чыңгыз Айтматовдун көркөм дүйнөсүндө бөрү образы жана адамдык баалуулуктардагы кризис” К.Ш. Токтомаматов атындагы эл аралык университети;
7. **Ажыбалы кызы Айпери** – «Жасалма интеллект доорунда гуманизм жана технология: Ысык-Көл форумунун жаңы цивилизациялык диалогдогу орду»;

8. **Токтогулова Гулжамал Тыныбековна философия илимдеринин кандидаты, доцент** - “Улуу Ата мекендик согуштун тылдагы тарыхы: Ч.Айтматовдун «Саманчынын жолу» повести – доордун социалдык документи катары”;
9. **Мырзабаева Нуржамал Сасалимовна т.и.к., доцент** – “Айтматов и религия”, К.Ш. Токтомаматов атындагы эл аралык университети;
10. **Акбарова Чынара Эсенбаевна ЖАМУнун аспиранты** – «Алманбеттин образы аркылуу "Манас" эпосундагы достук жана социалдык адилеттүүлүк идеясы»;
11. **Абдуллаева Мырзайым Ашыралыевна аспирант ЖАГУ** – “Адамдын эркиндиги жана анын коом алдындагы жоопкерчилиги”;
12. **Атамурзаева Бусара Маматюсуповна - филос.и.к., доцент**, –“Гуманизм – заманбап коомдун руханий баалуулугу катары”;
13. **Шаимкулов Ырысбай** – “Байыркы философиядагы Бий өнөрүнүн манызы жана эстетикалык ролу”;
14. **Алдозова Нуркан** – «Заманбап коомдогу үй-бүлө маселелери”;
15. **Кожоназарова Ырыскул** – “Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы жаштар маселесин чагылдырылышы”.

Секция №3

Азыркы дүйнөдөгү санариптештирүү жана социалдык-экономикалык маселелер

(Филология институту 111-аудитория)

Секциянын жетекчилери: Садыралиев Ж. - э.и.д., профессор

Катчы: Орозова Ч. - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Капарова Гулзат Токтогуловна, Сопонова Айнура Аскарловна** - “Айтматовдун «Кыямат» жана «Тоолор кулаганда» романдарындагы социалдык-экономикалык трансформациянын көркөм чагылдырылышы”;
2. **Термичикова Алтынкан Мамытовна** – «Маалымат-коммуникативдик чөйрө аркылуу болочок мугалимдерди окуучулардын чыгармачылыгын өстүрүүгө даярдоо»;
3. **Мелисова Жазина, Туракулова Малахат ЖАМУнун аспиранты** – «Санарип доору: Кыргызстандагы интернеттин өнүгүүсү»
4. **Малетова Татьяна Сергеевна, экономика илимдеринин кандидаты** – «Использование цифровых технологий при принятии управленческих решений в транспортной отрасли ДНР», (Михаил Туган-Барановский атындагы Донецк улуттук экономика жана соода университети, жогорку билим берүүнүн федералдык мамлекеттик бюджеттик билим берүү мекемеси, Донецк, ДНР, Россия);
5. **Шухман Мария Эриксоновна э.и.к., доцент** – «Роль постоянных координационных советов в институциональной интеграции государственного и негосударственного финансового контроля» Михаил Туган-Барановский атындагы Донецк улуттук экономика жана соода университети" жогорку билим берүүнүн федералдык мамлекеттик бюджеттик билим берүү мекемеси, Донецк, ДНР, Россия;
6. **Мамадинова Айчүрөк Алимбековна, Усенова Айтгүл Токтогуловна** – «Ч.Айтматовдун "Кылым карытар бир күн" романында социалдык - экономикалык көйгөйлөрдүн камтылышы» К.Ш.Токтомаматов атындагы Эл аралык университети;
7. **Мергенбаева Анара Дайыровна** – «Кыргызстандагы санарип экономикасынын өнүгүүсү»;
8. **Жороева Зейнеп Эргешовна** – «Кара-көл шаарынын маданиятына, экономикасына, социалдык жактан калкынын өнүгүп - өсүшүнө салым кошкон кесипкөй инсандар»;

9. **Калиев Азамат Сайитович саясий и.к., доценттин м.а.** – “Механизмы формирования социальной и гражданской идентичности в контексте функционирования институтов гражданского общества» К.Ш.Токтомаматов атындагы Эл аралык университети;

10. **Ващенко Л. А.** – «Цифровая трансформация финансового контроля: направления развития, возможности и ограничения»;

11. **Буланова З.Ш., э.и.к., доцент Рысбаева А.К. магистрант** – “Меры государственного регулирования инфляции в Кыргызской Республике”;

Секция №4

**Маданияттар аралык байланыш жана дипломатия. Ысык-Көл форуму
цивилизациялардын диалогунун мейкиндиги катары
(Филология институту 113-аудитория)**

Секциянын жетекчилери: Авазов Э.А. - тарых.и.к., доцент

Катчы: Эралиева Алтынай - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Мирзахидова М. И. ф.и.д., профессор, Таалай кызы У., магистрант** – “Урматтоо категориясын изилдөө тарыхынан”;

2. **Авазов Э.А. т.и.к., доцент** – “Тарыхый булактар санариптештирүү шарттарында: абалы, көйгөйлөрү жана келечеги”

3. **Ыйсаева Н. Т.** Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук илимдер академиясынын Ч.Айтматов атындагы Адабият институтунун Айтматов таануу борборунун башчысы, филология илимдеринин кандидаты – “Чыңгыз Айтматовдун чыгармачылыгынын Грузияда кабыл алынышы жана изилдениши”;

4. **Кадырманбетова А. К.** Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук илимдер академиясынын Ч.Айтматов атындагы Адабият институтунун Айтматов таануу борборунун башкы илимий кызматкери – “Ч. Айтматовдун согуш темасына карата этико-эстетикалык концепциясы”;

5. **Сырдыбаева Р. М.** – “Армениянын мамлекеттик архивдик булактарындагы Чыңгыз Айтматовдун эпистолярдык мурасы: Кыргызстан жана Армения ортосундагы адабий-маданий байланыштар”

6. **Бакиров Кудратилло Хамидиллович** – “Идейное содержание романа Чингиза Айтматова «И дольше века длится день» и идеология времени”, Экономика жана педагогика университети. Өзбекистан Республикасы;

7. **Усарова Г.У. п.и.к., доцент, Нурматова А. У. магистрант** – “Ч. Айтматовдун балдарга арналган чыгармаларын окутуунун методикалык негиздери” Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университети;

8. **Алпаизова Б. С. докторант** - “Айтматовдун мемуарларындагы тарыхый чындыктын көркөм чагылышы” Ош мамлекеттик университети.

Секция №5

**Ысык-Көл форуму гуманитардык жана технологиялык өнүгүү
(Филология институту 207-аудитория)**

Секциянын жетекчилери: Кокумбаева К.А. т.и.к., доцент

Катчы: Кочкорова Махабат - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Жорошова К. А. магистрант** – “Тенденции развития медиации в Кыргызской Республики и в Центральной Азии”;

2. **Нарматов Н. К. к.ю.н., доцент** - "Независимость судебной власти как конституциональная гарантия справедливости";
3. **Алымкулов Б.Н., Нарматов Н.К.** – "Билим берүү – жалпы элдик иш (Жусуп Баласагындын "Кут алчу билим" чыгармасынын мисалында)";
4. **Абдималик уулу О.** – "Эволюция институтов государственной власти в Кыргызстане: от традиционного управления к современной правовой модели";
5. **Каденова Ж. Т.** – "Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы адам жана технология маселеси: санарип доордогу нравалык жоопкерчилик";
6. **Мамалиева Г. Ч. магистрант** – "Теоретико-правовые основы взаимодействия местного самоуправления и судебной системы в Кыргызской Республике"
7. **Жапарбек кызы Г.** – "Т.Б. Бекболотов жана З.Ж. Раевдин эмгектериндеги голографиялык сактоо системаларынын функционалдык туруктуулук принциптери жана алардын жасалма интеллект архитектурасын калыптандыруудагы ролу"
8. **Кошбаев А. А., Эркулова Э. К., Абилов К. Б.** – "Кинематический анализ четырёхзвенного механизма вблизи особых положений";
9. **Гапарова Г.Т.** – "Жаштар арасындагы санариптик көз карандылык: көйгөйлөрү жана чечүү жолдору", Ош технологиялык университети, Ош шаары;
10. **Идрисова Г.И., Төрөгүлова Р. А., Абдыкаим кызы П.** – "SQLite базасын колдонуу аркылуу маалыматтык кампаны түзүүнүн технологиялары";
11. **Идрисова Г.И., Абдисатарова Г.А.** – "Электрондук каталог түзүүдө python тилиндеги китепканалардын орду";
12. **Идрисова Г.И., Аскаралиева А.А., Абдыкаим кызы П.** – "Python жана ругаме негизиндеги 2d оюнду веб чөйрөдө колдонуу мүмкүнчүлүктөрү";
13. **Маматова Г. Т., Сайпидинова М. А.** – "Информатика сабагында долбоорлоо жана изилдөө иштеринин өзгөчөлүктөрү".
14. **Маматова Г. Т., Убайдуллаева А. А.** – "Мектепте информатика курсунда алгоритмдештирүү жана программалоону окутуунун методикалык өзгөчөлүктөрү";
15. **Капарова Н. А., Абдинабиева Ж. Аскаророва А. А.** – "Башталгыч класстардын "Мен жана дүйнө" предметин окутууда инновациялык технологияларды колдонуу"
16. **Досалиева М. М., Жолдошева М. К., Акматов А. А.** – "Кенже мектеп жашындагы балдарда сүрөт сабагы аркылуу улуттук баалуулуктарды калыптандыруу";
17. **Досалиева М. М., Абдуллаева Г. Х., Торобекова М. К.** – "Болочок мугалимдердин социалдык-коммуникативдүү компетенттүүлүктөрүн калыптандыруунун психологиялык-педагогикалык негиздери";
18. **Найманбаев М.Ж., Тороева К.О., Чоюнова А.Т., Абдуллаева А.П.** – "Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларынын окуучуларды тарбиялап өстүрүүдөгү ролу".
19. **Ураимов К.М., Ташканбаева Ф.Р.** – "Тест жана тесттик тапшырмаларды окуу процессинде пайдалануунун актуалдуу маселелери"

Секция №6

**Заманбап коомдогу билим берүү, табигый-илимий, экологиялык маселелер
(Филология институту 209-аудитория)**

Секциянын жетекчилери: Эгембердиева А.Д - б.и.к., доцент

Катчы: Болотова А.С. - окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Калдыбаев С. К. п.и.д., профессор, Ташматова В. А. ОшМПУнун окутуучусу** – "Башталгыч класстарда математиканы окутуунун изилденген методикалары жана мугалимдин методикалык компетенттүүлүгү";
2. **Казиева Г. Х. окутуучу** – "Ош шаарынын жашыл зоналарынын дарак жана бадал өсүмдүктөрүнүн экологиялык абалын изилдөө (2024–2026-жж. тармактар аралык проекттин негизинде)" Ош Мамлекеттик педагогикалык Университети;

3. **Сарыбаева А. А. окутуучу** – “Чыңгыз Айтматовдун «Ак кеме» повестиндеги үй-бүлөлүк мамилелердин деградациясы жана адам тагдырынын трагедиясы” ;
4. **Казиева Г. Х., Сатаева К. Б., Касымали уулу Б.** – “Заманбап коомдогу ОшМПУнун жаштарына экологиялык билим жана тарбия берүү” Ош мамлекеттик педагогикалык университети;
5. **Доноев Т. А. ЖАМУнун аспиранты** – “Математика сабактарында сынчыл ой жүгүртүүнү өнүктүрүү”, Заманбап эл аралык университети;
6. **Урмамат кызы Э., Сулейманов Э. Ж.** – “Майлуу-суу шаарындагы уран кендери”;
7. **Абдибаева А. А. магистрант** – «Балдардын руханий жана адамгерчилик тарбиясында Ч. Айтматовдун философиялык идеяларын колдонуу» Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университет;
8. **Сакиева С. С., п. и. д., профессор, Исмаилова И.М., Рысбаева А.А.** — “Ч.Айтматовдун «Саманчынын жолу» повестинин негизинде жаштарда атуулдук иденттүүлүктү калыптандыруу”;
9. **Найманбаев М.Ж., Акабатова А.И., Базаркулова А.М.** – “Кенже мектеп жашындагы окуучулардын таануу процесстеринин өнүгүшү жана окуу иш аракеттери”;
10. **Найманбаев М.Ж., Базаркулова А.М., Акабатова А.И.** – “Кенже мектеп жашындагы балдардын окуу иш-аракеттери жана адеп-ахлактык өнүгүү өзгөчөлүктөрү”;
11. **Осмонова Н.Т., Аширов М.Б., Шамалбек кызы А.** – “Интерактивдүү окутуу каражаттары – окутуунун сапатын жогорулатуунун инновациялык фактору”;
12. **Салимбаева Б. М. магистрант** – «Манас» эпосундагы мекенчилдик баалуулуктар – кенже окуучуларды тарбиялоонун философиялык негизи» Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университети;
13. **Арзыбекова А. К.** – “Ч. Айтматовдун чыгармаларын окутуу аркылуу жаштарда гуманисттик баалуулуктарды калыптандыруу”;
14. **Нурмамат кызы А.** – “Кыргызстандын жаратылышын коргоонун экологиялык стратегиясы” Б. Сыдыков атындагы Кыргыз -Өзбек эл аралык университети;
15. **Аскарова Г. М.** – “Заманбап билим берүүдө компетенцияны өнүктүрүүнүн интеграцияланган жана практикалык ыкмалары”;
16. **Имаралиева Ж. Р. п.и. к., доцент, Сталбек кызы Ж. магистрант** – “Эне тили сабагындагы «Муз жаргыч» оюндарынын кенже окуучуларды мекенчилдикке тарбиялоодогу ролу” Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университети;
17. **Салохиддинова Н.И.** – “Интерпретация универсальных идей в произведениях Чингиза Айтматова” Экономика жана педагогика университети Өзбекистан Республикасы;
18. **Кашкариева М. А.** – “Кыргыз тили сабагын коммуникативдик багытта уюштуруунун усулдук өзгөчөлүктөрү”;
19. **Сидикова Г. А.** – “Эстетикалык тарбиянын педагогикалык шарттары: Ч.Айтматовдун чыгармаларынын негизинде”;
20. **Исаева М. А.** – “Кыргыз тилин чет тил катары окутуудагы тилдик маданият таануу маселеси” ;
21. **Тилекова Н. Д.** – “Ч.Айтматовдун «Атадан калган туяк» аңгемесин окутуунун айрым жолдору”;
22. **Калчекеев Н. Б. ЖАМУнун аспиранты**– “Кыргыздын акындар поэзиясынын өкүлдөрүнүн чыгармаларындагы улуттук баалуулуктарды окуп-үйрөтүүнүн учурдагы абалы”;
23. **Касымбеков Э. А. п.и.к., доцент** – “Болочок кесиптик окутуу педагогдорунун дидактикалык компетенттүүлүгүн калыптандыруунун педагогикалык шарттары”, Ош мамлекеттик педагогикалык университети;
24. **Мадалиева С. А. улук окутуучу** – “Мектепке чейинки балдарды адабий чыгармаларды тааныштырууда көркөм окуу жана ролдоштуруу ыкмалары” ;

25. **Теңишова К. Ж. окутуучу, аспирант** – “Башталгыч класстарда көркөм тексттерди талдоо аркылуу окуучулардын окуу компетенттүүлүгүн калыптандыруу”;
26. **Сакиева С.С., Осмоналиева С.Ч., Момуналыева Ж.Ш.** – “Адабий окуу сабагында окурмандык сабаттуулукту калыптандыруунун технологиясы”;
27. **Сакиева С.С., Асаналиева М.М., Намазбекова Б.М.** – “Адабий окуу сабагында окуучунун чыгармачылыгын калыптандыруунун технологиясы”;
28. **Сакиева С.С., Мокуева Н.Ш., Абдихамова С.С.** – “Адабий окуу сабагында мазмундук багыттар менен иштөөнүн технологиясы”
29. **Мурзакметов А. К. – т.и.к., доцент** – “Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларындагы элдик орнитологиялык билимдер (сайроочу куштардын мисалында)”;
30. **Абдывасиева З.А. п.и.к., доцент** – “Мектепке чейинки улуу тайпанын балдарына жөнөкөй математикалык түшүнүктөрдү кыргыз элдик баалуулуктар менен калыптандыруу”;
31. **Маатазимова Г. Э., Салижанова Г. Д.** – “Кыргызстандагы 12 жылдык билим берүүгө өтүүдө мектепке чейинки балдардын психологиялык жактан даярдыгы”;
32. **Имаралиева Ж., Р., Акбарали кызы А., Сталбек кызы Ж.** – “Кенже мектеп жашындагы окуучулардын сүйлөө маданиятын калыптандырууда «муз жаргыч» оюндарынын таасири”;
33. **Имаралиева Ж. Р., Тажибек кызы А.** – “Фольклор аркылуу мектеп жашына чейинки балдарды толеранттуулукка тарбиялоо”;
34. **Жумабаев Э. Т.** – “Санарип доорунда этнопедагогикалык баалуулуктарды Аман Саспаевдин «Сарала ит» аңгемеси аркылуу үйрөтүү”, Ош мамлекеттик педагогикалык университети;
35. **Ураимов К.М., п.и.к., доцент, Калганбекова Ж. К. ЖАМУнун магистранты**– “Элдик оюндардын педагогикалык потенциалы жана алардын билим берүү системасындагы орду”
36. **Жумабаева Д. С., Пахирдинова Л. А.** – “Үй-бүлөлүк нарктуулуктардын Манас эпосунда жана макал-лакаптарда чагылуусу”
37. **Садырова Ч.-ЖАМУнун аспиранты**, "Манас"эпосундагы элдик медицина (С.Орозбаковдун вариантынын мисалында);
38. **Мамбетова М. К.** – “Биринчи класста кыргыз тили жана окуу сабагын 12 жылдык билим берүүгө ылайык окутуунун өзгөчөлүктөрү”;
39. **Равшан кызы А.** – “Кыргыз элдик оозеки чыгармаларын башталгыч класста окутуунун тарбиялык потенциалы”.

Студенттик секция №7

27-март 2026-жылы, саат 10-00

"Чыңгыз Айтматовдун мурасы жана Ысык-Көл форуму: доорлор менен цивилизациялардын диалогу"

(Филология институту 312-аудитория)

Секциянын жетекчилери: Алтаева Д.И. – фил.и.к., доцент

Катчы: Алымкулова Г.Ч. – улук окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Жаныбекова Назбийке Курстановна БКМк-6-25 тайпасынын студенти** – “Тилди сактоо-келечекти сактоо”;
2. **Кыргызбаева Арууке Эркинбековна БКМк-6-25 тайпасынын студенти** – “Эне тилди урматтоо ар бирибиздин милдетибиз”;

3. **Абдулазизова Тахмина БКМк-3-23 тайпасынын студенти** – “Башталгыч класстын математика сабагында негизги компетенттүүлүктөрдү калыптандыруунун шарттары”;
4. **Абдувалиева Зилола БКМк-3-23 тайпасынын студенти** – “Мектеп окуучуларынын агрессивдүү жүрүм-турумунун калыптанышында мугалимдин ролу”;
5. **Эгембердиева Асема БКМб-2-23 тайпасынын студенти** – “Игровые технологии в развитии графомоторики у младших школьников”;
6. **Мойдинова Ясмينا БКМк-2-23 тайпасынын студенти** – “Влияние игровых рефлексивных техник на качество усвоения учебного материала в начальной школе”
7. **Хасанбаева Барчиной БКМк-5-23 тайпасынын студенти** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларын мектепте окутуунун айрым инновациялык технологиялары”;
8. **Ибрагимова Райхона БКМк-3-23 тайпасынын студенти** – “Ч.Айтматовдун гуманисттик идеяларын башталгыч класстарда инновациялык технологиялар аркылуу калыптандыруу”;
9. **Маданбекова Айгерим БКМк-6-23 тайпасынын студенти** – “Башталгыч класстарда практикалык көнүгүүлөр аркылуу окуучулардын баалуулук компетенттүүлүгүн калыптандыруу”;
10. **Булдунова Гулкайыр БКМк-11-24 тайпасынын студенти** – “Баалуулуктар – бала тарбиясынын башаты”;
11. **Алишерава Элсиной Саматовна БКМб-2-24 тайпасынын студенти** – “Кыргыз тилинин азыркы коомдогу орду жана жаштар арасында колдонулушу”
12. **Сооранбайева Райна Исламжановна БКМк-5-23 тайпасынын студенти** - “Жаңыланган стандарттын негизинде сабакты пландоо технологиясы”
13. **Раимбердиева Динара Жанышбековна БКМк-6-24 тайпасынын студенти** - “Ак кеме ”повестиндеги баланын ички дүйнөсү менен чоңдор дүйнөсүнүн карама-каршылыгы”;
14. **Умарова Жумагул Азаматовна БКМк-9-24 тайпасынын студенти** – “Кенже мектеп окуучуларынын кеп маданиятын элдик ооз эки чыгармалар (жомоктор, макал-лакаптар) аркылуу калыптандыруу”
15. **Качкынбаева Айзирек Таирбековна БКМк-9-24 тайпасынын студенти** – “Окуучулардын кебин өстүрүүдө сүрөттөр менен иштөөнүн ролу”;
16. **Ысабекова Аймээрим Станбековна БКМк-9-24 тайпасынын студенти** – “Башталгыч класстарда окуучулардын чыгармачылык жөндөмдүүлүктөрүн (креативдүүлүгүн) өнүктүрүү”;
17. **Джунусова Айдана Марсовна БКМк-9-24 тайпасынын студенти** – “Башталгыч класстарда математика сабагында интерактивдүү оюндарды колдонуунун натыйжалуулугу”;
18. **Женишбекова Акак БКМк-5-24 тайпасынын студенти** – “Кенже мектеп жашындагы балдардын таанып-билүү процесстерин өнүктүрүүдө дидактикалык оюндардын мааниси”;
19. **Машрапбаева Хайткон БКМк-5-24 тайпасынын студенти** – “Кенже мектеп жашындагы балдардын эрктик-эмоционалдык чөйрөсүнүн психологиялык өзгөчөлүктөрү”;
20. **Алыбаева Жумагүл БКМк-04-24 тайпасынын студенти** – “Санариптик билим берүү чөйрөсүндө болочок мугалимдердин педагогикалык компетенттүүлүгүн өнүктүрүү”;
21. **Максуталиева Жибек БКМк-04-24 тайпасынын студенти** – “Билим берүү процессинде жасалма интеллект элементтерин колдонуу, педагогикалык мүмкүнчүлүктөр жана чектөөлөр”

22. **Аманали кызы Ширингүл** – «Балдардын агрессивдүү жүрүм-турумуна педагогикалык диагностика жана коррекциялоо ыкмалары»
23. **Бактыяр кызы Айпери** – “Адистикке киришүү предметинин мазмуну, максаттары жана кесиптик даярдоодогу ролу”;
24. **Таласбаева Гүлжамал Сагынговна** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы тарбиялык баалуулуктар жана алардын педагогикалык мааниси”;
25. **Кадырбек кызы Элиза** – “Позитивдүү эмоциялардын адабий чыгармаларда колдонулушу”;
26. **Орунбаева Бегимай КТ-1-22 тайпасынын студенти** – “Фразеологизмдер жана макал-ылакаптар”;
27. **Абдуллаева Аруке КТ-1-24 тайпасынын студенти** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы кесип сөздөрү”;
28. **Мухидин кызы Нуркан ФББ КТмаг-1-24 тайпасынын магистранты** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы синтаксистик редупликация”;
29. **Абдыганы кызы Элиза** – **КТмс-1-24 тайпасынын магистранты** – “Антонимдер жана карама-каршылыктар”
30. **Моминова Нургүл** – **КТмс-1-24 тайпасынын магистранты** – “Окууга, жазууга байланышкан айрым сөздөрдүн келип чыгышы”;
31. **Жолдошева Айтурган** – **ФББ (Кт)маг-1-24 тайпасынын магистранты** – “Келер чактагы этиштердин маанилик өзгөчөлүктөрү”;
32. **Кубанычбекова Б.** – **КТ-1-23 тайпасынын студенти** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы инверсияланган сүйлөмдөрдүн стилистикасы”;
33. **Рахманбердиева У. ФББ КТмаг-1-24 тайпасынын магистранты** – “М.Кашкаринин буйрук этиштен анын терс формасынын уюшулушу жөнүндөгү жыйынтыктары”.

Студенттик секция № 8

27-март 2026-жылы, саат 10-00

“Чыңгыз Айтматовдун мурасы жана Ысык-Көл форуму: доорлор менен цивилизациялардын диалогу”

(Филология институту 303-аудитория)

Секциянын жетекчилери: Усенов Адилет –ЖАМУнун жаштар иштери боюнча адиси

Катчы: Омурзакова Уулкан. – улук окутуучу

Докладдар: (регламент 3-5-мүнөт)

1. **Мамытова Мунара ЖАМУнун аспиранты** – “Манас” эпосунун түштүк варианттарынын тексттеринин изилдениши”;
2. **Адилбекова Бактыгул ЖАМУнун магистранты** – “Арстанбек Буйлаш уулунун ырчылык өнөрүнүн өзгөчөлүгү”;
3. **Абдувалиев И. Максытова Н.** – **магистрант ФББ(КТ)маг-1-24** – “Айтматовдун чыгармаларындагы зоонимдер”;
4. **Омурзакова У.Т. окутуучу, Ахмед Машхуд КТ-1-23 тайпасынын студенти** – “Кыргызстан, Пакистан улуттук оюндарынын окшоштуктары”;
5. **Жумабекова Насиба Акимжановна, Мамытова Жылдыз** – «Аял жөнүндөгү кыргыз макалдарына лингвистикалык талдоо»;
6. **Жумабекова Насиба Акимжановна, Рахманалы кызы Айжибек** – «Кыргыз тилиндеги концептуалдык салттын семантикалык жана структуралык өзгөчөлүктөрү: англис тили менен салыштырма аспектиде»;
7. **Жумабекова Насиба Акимжановна, Токтосун кызы Айчүрөк** – «Кыргыз жана англис фольклорундагы гиперболаны салыштыруу аркылуу эл аралык маданий компетенттүүлүктү өнүктүрүү»;

8. **Алтынбек кызы Мунира** – «Чыңгыз Айтматовдун гуманисттик концепциясы: адам жоопкерчилиги жана моралдык тандоо маселеси» (ОшМПУ);
9. **Абдуматова София** – “Кыргыз жана англис лингвомаданияттарындагы вербалдык коммуникация: Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларынын мисалында”;
10. **Аширбаева Мариям ЧТ-1-24 тайпасынын студенти** – “Chingiz Aitmatov: The Philosopher of Human Dignity”;
11. **Сариева Гульмайрам Араповна** – «Ааламдашуу доорундагы Ч. Айтматовдун философиялык идеяларынын актуалдуулугу», (Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университети);
12. **Пирмаматова Айтунук, студент** – «Чыңгыз Айтматовдун жаратылыш философиясы жана гуманизм», (Ош мамлекеттик педагогикалык университети);
13. **Көчкөнова Айпери Асылбековна** – “Общие характеристики произведений Чингиза Айтматова”;
14. **Абдырахманов Абдыкалык Карыбекович** – “Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы адам жана жаратылыштын бүгүнкү күндөгү экологиялык көйгөйлөр катары берилиши”;
15. **Ахмедова Гулида Абдраимджановна** – “Историческая антропология и этноистория в произведениях Ч. Айтматова: анализ трансформации традиционного мировоззрения”;
16. **Кыдырова Бурул Абдыкадыровна** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларында сүйүү аркылуу инсандык калыптануу”;
17. **Осекова Айнура Качыбековна** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы экологиялык аң сезим жана бүгүнкү глобалдык көйгөйлөр”;
18. **Осекова Токтокан Качыбековна** – “Ч.Айтматовдун чыгармаларындагы философиялык жана гуманисттик идеял”;
19. **Асан кызы Надира** – “Ч. Айтматов жана ХХ кылымдын аягындагы глобалдык тынчтык демилгелери”, (Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл Аралык университетинин студенти);
20. **Абдуманапова Мырзайым Алымбековна** – “Маңкурт феномени: тарыхый эс тутум жана иденттүүлүк философиясы”;
21. **Газиева Паризод Зикирияевна** – Магистрант – “Инсан, руханийлик жана адептүүлүк түшүнүктөрүнүн философиялык жана педагогикалык маңызы”;
22. **Жаныбаева Робия Абдрашитовна** – магистрант – “Борбор Азия элдеринин достук жана биримдик маселесине социалдык – философиялык талдоо”, (Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл Аралык университети);
23. **Исакова Багдагул Назаралиевна** – «Орто Азиядагы маданий дипломатиялык достукту чындоо» , (Б.Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл Аралык университети);
24. **Касымбеков Эркин Аскарбекович** – п.и.к., доцент, Мусаканова Майрамкан – улук окутуучу, Бейшеналы уулу Бурканбек (КББ(м) - 1-24) – “Мультимедиялык окутуу каражаттарынын негизинде башталгыч класстын окуучуларынын көркөм чыгармачылык жөндөмдөрүн өнүктүрүү”;
25. **Жумабекова Насиба Акимжановна, Атакелдиева Гулнур** – “Аялдын коомдогу орду жана адамдык наркы Айтматовдун каармандары аркылуу”;
26. **Басирова Акбермет** – ПМНО-2-22 тайпасынын студенти – “Башталгыч класс окуучуларын Айтматовдун жомоктору жана уламыштары аркылуу адептүүлүккө тарбиялоо”;
27. **Заирбек кызы Толгонай** – ПМНО-2-22 тайпасынын студенти – “Ч. Айтматовдун каармандары – заманбап мугалимдин этикалык үлгүсү катары (Дүйшөн каарманы аркылуу берилген мугалимдик образ)”;

